

ТАУРА

№ 35 (4696)
СУББОТА,
1 сентября
2001 года

Газета издается с 1 мая 1963 года

ГАЗЕТА ВЫХОДИТ НА КАЗАХСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

КЫЗУ ЕНБЕК ҚЫЗА ТҮСТІ

ҚЫРМАН

Құттықтаймыз!

Бүгін, қыркүйек айының бірінші жұлдызында барлық жерлерде Білім күні аталынып, жаңа оқу жылы басталады. Мектеп — мемлекетіміздің болашақ иілігінің басты кепілі. Еліміздің Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың "Қазақстан-2030" ұзақ мерзімді Жолдамасында мектеп жасындағы балалар мен жасөспірімдердің білім алуын толық қамтамасыз ету негізгі мақсат, абыройлы міндет деп ерекше айтылған. Өзінің тәуелсіздігінің он жылдығын тойлайтын деп отырған мемлекетіміздің өркендетті ел қатарына жетуі үшін жас ұрпақты оқытуға, тәрбиелеуге нақты маңызды шаралар жүзеге асуда.

Уақыт қандай қиын болса да, қалай өзгерсе де мектептерде тиісті жұмыстар атқарылып, білім негізі қаланады. Оқу мен тәрбие қашаннан егіз және олар мәңгі жасайды.

Биылғы мерекелі оқи жылының басталуымен барлық мұғалімдерді, ата-аналарды, мектеп оқушыларын шын жүректен құттықтай отырып, барлықтарыңызға береке-бірлік, мықты денсаулық, терең білім, ұстаздар қауымына творчестволық табыс тілейміз.

Д. ҚУСАЙНОВ,

аудан әкімі,
Т. РАХЫМБЕКОВ,
аудандық мәсихат хатшысы.

С праздником!

Уважаемые учителя, школьники, родители!

Поздравляем всех с Днем знаний — началом нового учебного года. Одним из приоритетных направлений сегодняшнего дня являются проблемы образования, основы которого закладываются в стенах школы. Наша задача — обеспечить воспитание и обучение каждого ребенка и способствовать повышению его образовательного уровня в дальнейшем. Дорогие школьники, от ваших знаний, умений, навыков, настойчивости и трудолюбия зависит будущее страны. В этом году наша страна отмечает свой юбилей — десятилетие Независимости Республики Казахстан. Будьте патриотами своего Отечества, не уставайте учиться, преодолевайте тернистый путь к знаниям. Желаем учащимся бесконечного пополнения знаний, наилучших успехов в учебе. Первые уроки пусть явятся стартом к результативной творческой работе, всестороннему развитию учащихся. Пусть бесконечно сопровождает вас педагогика сотрудничества!

Желаем всем здоровья, радости, бодрости духа, праздничного настроения.

Д. КУСАЙНОВ,

аким района,
Т. РАХИМБЕКОВ,
секретарь районного маслихата.

ТӘУЕЛСІЗ ЕЛ ТІРЕГІ - БІЛІМДІ ҰРПАҚ

"Мұғалім - зор тұлға, ол күннің күдіретті сәулесі сияқты" - деп ғұламалар тегін айтпаса керек. Үйретсе ізгілікке үйрететін мұғаліміміз өзінің білімділігімен, жүріс-тұрысымен, жайдарлы мінезімен, тіпті сырты пішіні, қиын киімімен де оқушысына жақсы мағынада үлкен әсер етеді десек, сондай жүзеге шәкірттің жүрегінен жол тауып отырған ұстаздарымыз міне бірінші қыркүйек - Білім күнімен, жаңа оқу жылының басталуымен сәтінде тағы да ұшақ жаңа қауышты. Осындай абал жандардың ортасында ауданымыздың күллі мектептер ұжымы екі оқу жылының аралығында біршама қызметтер атқарды. Әрі жаңа оқу жылына игі жетістіктермен келді. Осы салада тындырылған істерді оқырманға жеткізу мақсатында Сәкен Сатыпалдыұлы және Амантау орта мектебінің директоры Мұхамедін Шора Сәрсекейұлымен жолығып өңгімелестік. Әуелі сөзді Нұра ауданы білім бөлімінің менгерушісі Жұмабеков Сәкен Сатыпалдыұлына берелік: - Тәуелсіздіктің алтын тәжін киіп, тілімізге жана біткелі біздің халқымыз еңсесін көтере бастады. Ал еңсесін көтерген елге алдымен оқу-білім керек. Сол білім отауына тағы оралғалы отырмыз. Болашақта әлемнің тізгіні — білімнің қолында. Демек, білімді болсақ біз де тізгінге жармаса аламыз, болашақ алысқа шабар жүргізіп біз де тартып мінеміз. Сол үшін де Нұра аудандық білім бөлімінде 2000-2001 оқу жылында Бірінші май, Жаңа-құрылыс бастаушы мектептері негізгі болып, ал Отарбайдан 4 жылдық бастаушы мектептері ашылды. Бөлімнің ішінен жабдылып қалған әдістемелік кабинет ашылды, әдіскерлермен толық қамтамасыз етілді.

Президентіміз 2030 жылға бағытталған Жолдауында "Елдің ертенін ойлау қажет, халықты салауатты өмірге бағыттауымыз керек" дегені тегін айта салған сөз емес. Өткен оқу жылында аудандық бюджеттен қаржы бөлініп, бірқатар мектептерде спорт мектебінің бөлімшелері ашылды, медбикелер, тәлімгерлер алынды. Барлық мектептер дерлік компьютер техникасымен жабдықталды. Жеке, дербес компьютер, өзара байланысы бар компьютерлер тобы, дүние жүзін қамтыған "Интернет-пен" де аудан басы мектептері байланыс түзеді. Осы артта қалған оқу жылына көз жүгіртіп қарайтын болсақ, үлкен кешенді жұмыс атқарды деп айтуға болады. Білім бөлімі аудандық мәдениет бөлімімен бірлесіп отырып, оқушылар, мұғалімдер және мектептер ұжымы арасында Тәуелсіздігіміздің 10 жылдығына байланысты сайыстар,

мерекелік кештер өткізді. Жаңа ғасыр Егеменді еліміздің мерейтойының қарсаңындағы мектеп бітіруші түлектердің куәліктерін беру рәсімі орталық алаңда үлкен мереке болып өтті. Сол сияқты 1-маусым Балаларды қорғау күніне аудан әкімшілігі қаржы бөліп, тойға жиналған барлық бүлдіршіндер сыйлық алып, мерекелі концерт берді.

Ел болашағының тізгіні — жастар. Бүгін сол жастарымызды жаппай біліммен қамту біздің парызымыз. 2000-2001 оқу жылының 1-қыркүйегінде 7 жасқа толған барлық балалар жаппай мектепке қамтылды. Жағдайы нашар отбасы балаларына көмек көрсетілді.

Сонымен қатар ауданымыздағы саз мектебі мен балалар бақшасына да айта кетпекпіз. Саз мектебінің түлектері облыстық сайыстарға қатысып жүздері аталып жүрсе, ал бала бақшада 2 топ жұмыс істеп, балаларды мектепке дайындауда үлкен көмек көрсетуде.

Оқулық - жас ұрпақтың білім көзі, рухани қазынасы. Еліміздің тәуелсіздігімен бірге келген еркіндіктің, отар емес, өзімізді жеке ел екендігіміздің жаршысындай дүниеге қазақстандық тәуелсіздігімізді қамтамасыз етуге қажеттілік бізге қажет. Білім бөлімі аудандық білім бөлімінде 2000-2001 оқу жылында Бірінші май, Жаңа-құрылыс бастаушы мектептері негізгі болып, ал Отарбайдан 4 жылдық бастаушы мектептері ашылды. Бөлімнің ішінен жабдылып қалған әдістемелік кабинет ашылды, әдіскерлермен толық қамтамасыз етілді.

Президентіміз 2030 жылға бағытталған Жолдауында "Елдің ертенін ойлау қажет, халықты салауатты өмірге бағыттауымыз керек" дегені тегін айта салған сөз емес. Өткен оқу жылында аудандық бюджеттен қаржы бөлініп, бірқатар мектептерде спорт мектебінің бөлімшелері ашылды, медбикелер, тәлімгерлер алынды. Барлық мектептер дерлік компьютер техникасымен жабдықталды. Жеке, дербес компьютер, өзара байланысы бар компьютерлер тобы, дүние жүзін қамтыған "Интернет-пен" де аудан басы мектептері байланыс түзеді. Осы артта қалған оқу жылына көз жүгіртіп қарайтын болсақ, үлкен кешенді жұмыс атқарды деп айтуға болады. Білім бөлімі аудандық мәдениет бөлімімен бірлесіп отырып, оқушылар, мұғалімдер және мектептер ұжымы арасында Тәуелсіздігіміздің 10 жылдығына байланысты сайыстар,

тұтқан Амантау орта мектебінің директоры Мұхамедін Шора Сәрсекейұлымен арадағы сұхбатымыз 35 жылдық бай тарихы, бағалы үлесі бар білімнің бірегей ордасының бүгінгі күн талабына әбден үйлескен үлгілі еңбектері, білім жолындағы кешегі мен бүгінгі жетістіктері мен мақсаттары жайлы болды.

- Шоке қойлы ауылдың қошақандай томпаған бал бөбектерін білім мен өнерге тен баулып бейтарап жайқалған білімнің үлкен қара шаңырағына айналдырған алтын ұя мектебіміздің 35 жылдық мерейтойы да жақындапты. Ұлы халқымыздың ұлағатты ұл-қызын тәрбиелеп жатқан ұстаздар қауымына мерекелі күннің берекелі құттықтауын жеткізсем деймін. Сізден осы күнге жеткізген Тәуелсіздігіміздің 10 жылдығы қарсаңында атқарылған қызметтер жайлы білгім келеді.

- Мектебіміз ұжымы еңбек пен өнерді пір тұтқан шәкірттердің сандуағаштай сайраған саялы бағы десем артық емес. Ұстаздарымыздың нарықтың қым-қуыт кезінде, жырақта, қиыншылықты артақта тастап ілгері жылжу менің орынды мақтанымым болмақ. Амантау орта мектебіне биыл 35 жыл толғалы отыр. Өзіне тән ерекшеліктері мен өзіндік тарихы бар мектеп, егеменді еліміздің қаншама білімді азаматтарын тәрбиелеп өсірді. Шежіресі бай 35 жыл қалыптасу, кемелдену кезеңдерінен өткен білім ордасында бүгінгі күні 90-ға тарта оқушы, 21 мұғалім ұстаздық қызмет атқаруда, оның 16-сы жоғары, 5-сы арнайы орта білімдері бар. Соның ішінде 4 жоғары санатты, 10 бірінші санатты ұстаздар бір-бірімен білім жолында қоян-қолтық еңбек етуде. Биылғы оқу жылында 12 оқушы "5"-ке, 24 оқушы "4" пен "5" - ке аяқталды. Мектеп ұжымы өз жұмысын "Білім туралы" заң талаптарына, Мемлекеттік Білім бағдарламасына сәйкес жүргізіп келеді. Жылына мектеп бітірген түлектерден 5-6-ы жоғары оқу орнына түседі. Бұл мектеп ұжымы үшін үлкен жетістік. Мектептегі оқу-тәрбие үрдісінің сапалы деңгейде дамуы материалдық-техникалық базаның заман талабына сай жабдықтануына байланысты екені сөзсіз, аудандық оқу бөлімі биылғы оқу жылына 5 компьютер берді. Биылғы жылы Тәуелсіздігіміздің 10 жылдық тойы қарсаңында мектепте көптеген іс-шаралар өтті. Сынып оқушылары арасында өткен "Өнерге қанат қанқандар" сайысы, тіл апталығы, саптағы әндер байқауы өте тартымды болды. Жалпы білімдік пәндерден мектепте олимпиада өтіп, 10-сынып оқушылары: Турлыбекова Асылзат, Зайт Әлия жүлделі орынға ие

болып, мектеп әкімшілігінің атынан алғыс жарияланды.

Дене тәрбиесі үйірмесіне 15 оқушы қатысып, мектепте өткен спорттық түрлі жарыстардың жеңімпаздары атанды. Олар 6-сынып оқушысы Бекенов Мадияр, 8-сынып оқушысы Омаров Нұрбол, 9-сынып оқушысы Абишев Әсемгүл.

Мамыр айында мұғалімдер арасында өткен аудандық көркемөнер байқауына қатысып, жеңімпаз атанып, мұғалімдер ұжымы аудандық оқу бөлімінің мақтау қағазымен марапатталды.

Құлақтан кіріп бойды алар, Әсем ән мен тәтті күй Көңілге тұрай ой салар, Әнді сүйсең, менше сүй! - деп Абай атамыз айтқандай мектебіміздің өншілері: Дина Рахтайқызы Молдахметова мен Жанася Қарпықбаева сахнаға шыққанда көрермен қауым ду қол соғып құрмет көрсетті. "Тамаша" ойын-сауық отауынан сахналық көріністер көрсетіліп, мектеп мұғалімдері Сәрсенбаева Раиса Кабенқызы, Балмакев Жанат Саттарұлы, Мұхамедін Абзал, мектеп хатшысы Касенова Рахила театр өнерінің нағыз шеберлігімен көркемдеп жұрт көңілінен шықты.

Мектепте мол кітап қоры бар. Оқырмандар саны 130. Кітапхана жаңа әдебиеттермен толықтырылып отырады. Оқушылар арасынан өндірістік бригада құрылып, мектепті күрделі жөндеуден өткізу жұмысына қатысты. Бригаданы еңбек пәнінің мұғалімі Балмакев Ж.С. басқарып, оқушылармен елеулі жұмыстар жүргізді. Еліміздің Тәуелсіздік алғандан бері оқушыларға саналы білім мен сапалы тәрбие беруде еңбек етіп жүрген ұстаздарымыз баршылық. Уақыт талабына сай сабақтарын жанауша ұйымдастырып, өздерінің іс-тәжірибелерін мектеп ішінде таратып жүрген ұстаздарымыз: Алишева Раиса Бәйкенқызы, Сәрсенбаева Раиса Кабенқызы, Сәрсенбаева Салтанат Ыдырысқызы. 30 жыл мұғалімдік қызмет еткен, химия пәнінің мұғалімі Касимова Ғалия Жылтырқызы 50 жасқа толды. 50 жылдық тортқалы тойын мектеп әкімшілігі салтанатты түрде атап өтіп, шәкірттері сазды сәлем жолдады.

Амантау орта мектебінің мұғалімдер ұжымы "жұмыла көтерген жүк жеңіл" дегендей жас ұрпаққа білім, тәлім-тәрбие беру жолында жалықпай ізденіп еңбек етуде, - дейді Мұхамедін Шора Сәрсекейұлы. Екі басшы - бірі аудан мектептері, бірі ауыл мектебі жайлы сыр шертті. Ағынан жарылып ақтарыла отырып сөз қозғау, табысы бар жерден ғана бітіпін шаруа. Іс ілгері басып, іркілсіз еңбек етейік, ағайын.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Жатва-2001

ПОЗДРАВЛЯЕМ!

Уборку завершили первыми

В нелегкой битве за хлеб юбилейного года коллектив второй бригады ТОО "Кайнар" добился замечательной трудовой победы. На вечер 28 августа уборка хлебов завершена на всей площади в 9300 гектарах. Средняя урожайность более 10 центнеров на круг.

В эти дни, когда руководителю бригады исполнилось 50 лет, конечно, событие знаковое. Тем более, если такое происходит в канун празднования 10-летия Независимости Республики Казахстан.

Сердечно поздравляем слаженный коллектив второй бригады. Желаем дальнейших свершений и трудовых побед на благо односельчан, укрепления экономики хозяйства!

Уборка хлеба продолжается

По данным департамента сельского хозяйства, на 28 августа скошено 32,1 тысячи гектаров зерновых культур, обмолочено 30,1 тысячи гектаров, валовой сбор зерна составил 23,8 тысячи тонн, урожайность — 7,9 центнера с гектара. С начала уборки в работу включено 320 комбайнов, засыпано 1,4 тысячи тон хано зяби — 1,0 тысячи гектаров

ПШЕН ДАЙЫНДАУ

ҮЙДІ ҮЙІНЕ ҮЙІП БЕРДІ

Биыл "Жарта" жауапкершілігі шектеулі серіктестік шөпшілері іқімділік танытып, пшән дайындауды орақтан біршама бұрын төмемады. Мұның өзі екі науқанның қарбалас келмеуін қамтамасыз етіп, орақты да қызу қарқынмен жүргізуге жеткізіп отыр. Орталық пшән ауласына бір мың тоннадан астам өнім жеткізіліп маялған соң, үйді үйге тасуға кірісіп кетті. Мұндай он көрініс тұрақталып, игі дәстүрге айналуда. Оның тиімділігі дала жұмысынан қол үзбей, науқанның науқанға түскен дикан-механизаторлардың үй-жайымен алаң болмай еңбек етуін қамтамасыз етуінде жатса керек.

Шағыншылдар Аман Асаинов, Жетай Баубеков, Елбай Ильясов, Нұрлан Абылқасовтар "жасыл орақта" ерен еңбегімен көзге түссе, үйді-үйге жеткізілген пшәннің маялауда Мұрат Қалуевтың, ауылдастарының алғысына бөленді. Сондай-ақ көпенелегіштігі Аян Байбенов пен Марат Нуркеновтың, тиісін тракторында істеген Амангелді Мамбеталин үлесі де өзіндік. Ал тасымал тасқынында көзге түскен Қазбек Дүйсекев, Тілеубай Алдабергенов, Алып Баубекөвтерге қалай жылы лебіз танытпасақ?! Бұлармен үлесіне тыныстап, тіркеме қораттарға өнім тиегенде күш-жігерін ортаға сарқа салған Мұрат Тоқанов, Алмас Шағамбаев, Думан Ташаев сынды жігіттерді де атап өткен жөн.

Иә, жартастықтар қимылы биыл ерекше пірақ. Егемен еліміз Тәуелсіздігінің 10-жылдық мерейтойын лайықты табыстармен атап өтуді көздеген іскер ұжым бұл күндері егінжай төсін дүбірлі еңбекке бөлеуде.

Боғаш БЕКМАҒАМБЕТОВ,
"Жарта" ЖШС.

ЖАТВА-2001 Большой хлеб "Индустриального"

Хлеборобы ПК "Индустриальный", одного из крупных зерносеющих хозяйств степной Нуры, организованно приступили к жатве юбилейного года.

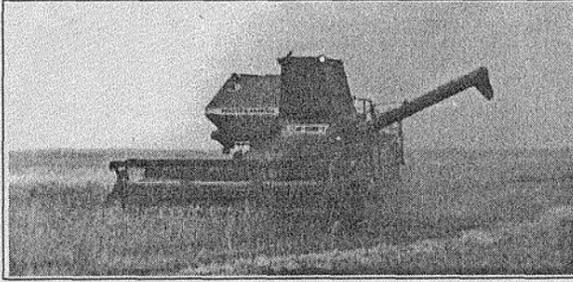
Зерновой клин нынче значительно расширен и занимает 16 тысяч гектаров. В том числе только пшеницы 12 тысяч га. Отдача пашни как никогда щедрая, на круг намалачивают более 10 центнеров. Такого хлеба, пожалуй, давно не было. Тугие тучные колосья так и гнутся к земле-матушке от собственного веса. Порою высота их достигает до пояса. Характерно и то, что поля удивительно чистые.

— То, что год выдался хлеборобным, факт на лицо, — говорит директор хозяйства Иван Флоринович Дильман. — Однако, чтобы вырастить богатый урожай, пришлось приложить немало усилий, вложить огромные средства. В этом году мы строго придерживались агро-

технических приемов. В том числе провели химпрополку на тех полях, где активность вредителей была значительной. Разумеется, уделили большое внимание качеству весенних полевых работ. Так что старания земледельцев, их многодневный неимоверный труд оправдан сторицей. Теперь дело за тем, чтобы богатый хлеб убрать вовремя и без потерь. Если погода не помешает, с этой задачей коллектив справится сполна. Для чего сделали все, чтобы техническая оснащенность была на высоте. Уборочные машины прошли качественный ремонт. Имеем надежную базу необходимых запчастей и горюче-смазочных материалов. Каждая из бригад располагает комплексным техническим обслуживанием. В достатке наличие транспортных средств, работающих на вывозке готовой продукции из-

ФОТОРЕПОРТАЖ

под комбайнов.

— Конечно, главные люди, — продолжает директор, — всеотроннее обеспечение для производительного труда. Это и двухразовое горячее питание, и дей-

ственными руками. Естественно, тон в работе задают майки жатвы, многоопытные асы страды. Такие, к примеру, как С. Доцюк, Голошук и другие. В целом слаженно работает

ственное стимулирование труда, и проявление заботы об их семьях и т.д. Словом, к большому хлебу мы пришли с большим задумом, который обеспечивает и высокий накал страды.

Да, как поется в известной песне, "направо — хлеба, налево — хлеба", золотистые поля "Индустриального" так и приковывают внимание, навевают на добрые мысли. Красиво плывут по ниве уборочные машины. Любо смотреть и на их капитанов, уверенно стоящих за штурвалом. На их запыленных лицах нескрываемая гордость и улыбка. Еще бы, быть участником настоящей битвы за большой каравай, выращенный соб-

коллектив бригады № 2, руководит которой вот уже 30 лет известный мастер земледелия Леонид Дмитриевич Ковеза.

Жатва в "Индустриальном" набирает высокий накал. Большегрузные автомашины и "Кировцы" так и снуют между полем и центральным током. Растут бурты золотистого зерна. Степь дышит накаленно, идет хлеб юбилейного года...

Б. БЕКМАГАМБЕТОВ,
ПК "Индустриальный".
На снимках: на нивах хозяйства — панорама битвы за большой хлеб "Индустриального".
Фото Н. Лобачева.

Постановление

Заслушав и обсудив доклад С.И. Ивашенко "О работе ветеранских организаций Нуринаского района по реализации решений 4 съезда организации ветеранов Республики Казахстан и достойной встрече 10-летия Независимости Республики Казахстан" Пленум Нуринаского районного Совета ветеранов отмечает, что Совет ветеранов, его первичные организации проводят определенную работу по организационному укреплению своих рядов. Большинство пенсионеров объединены в первичные организации на селе, в крестьянских хозяйствах, предприятиях и учреждениях. Ветеранская организация при поддержке акимата района положительно решает многие вопросы по оказанию помощи малообеспеченным и нуждающимся пенсионерам, активно участвует в воспитании молодежи. Вместе с тем Пленум отмечает, что не все вопросы, касающиеся материальной поддержки пенсионеров, решаются положительно.

Пленум районного Совета ветеранов Постановляет:

1. Постановление 4-го съезда организации ветеранов Республики Казахстан принять к руководству и исполнению в повседневной практической работе.
2. Председателям первичных ветеранских организаций провести совещания в селах с активом по ознакомлению с материалами 4-го съезда организации ветеранов Республики Казахстан, продолжать твердо стоять на позициях укрепления дружбы народов, преемственности поколений, патриотизма, единства и сплоченности ветеранского движения, достойной встречи 10-летия Независимости Республики Казахстан.
3. Президиуму Совета, председателям первичных организаций считать важнейшей задачей защиту социальных и гражданских прав старшего поколения, добиваться охвата первичными организациями всех пенсионеров.
4. Районному Совету ветеранов активизировать работу по патриотическому и интернациональному воспитанию молодежи, широко использовать накопленный опыт при подготовке и проведении 55-ой, 56-ой годовщин Победы в Великой Отечественной войне, использовать средства массовой информации для выступления ветеранов войны и труда, помнить о том, что в живых на сегодняшний день этих людей осталось немного, но пока есть возможность вовлекать их в общественную работу.
5. Пленум районного Совета ветеранов обращается к руководителям района, организаций, учреждений, хозяйств реально учесть условия, в которых проживает старшее поколение, инвалиды ваших сел, и оказать им посильную помощь в подготовке к зиме, выписке сена и зернофуража по приемлемым ценам, традиционно чествовать тех, кому за 70 и более лет, достойно провести День пожилых людей и День инвалидов 1 и 14 октября 2001 года.
6. Поручить Президиуму Совета ветеранов опубликовать в газете "Нура" специальное обращение к руководителям по социальной защите пенсионеров всех категорий.

Жұрдастар салған ән

Оралмандардың облыстық фестивалі тамыздың 5-і күні Қарағандыда дүркіреп өтті. Облыстық Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім департаментінің демеушілігімен, көші-қон және демография басқармасы ұйытқы болған бұл мереке "Өнерін саған арналады азат елім, сағынтқан Отаным" атты ұранды басылыққа алды.

Орталық саябақтың кіші сахнасын сәнге бөлеп оралмандар әуені бірде-бір болып, бірде күй, бірде би болып қалыптасты. Жасыл желегін жамылған дала сахнасының аумағына тігілген алты канат ақ боз үйлер өз сәнімен кереметпен керіліп, қонақжайлылықпен құшағын жайып "төрлетіндер, ағайын" деп иіліп сәлем беріп тұр. Көшпенділер өмірінен не бір сырлы тұңғығынан қазақтың көне, сыры кетсе де сыны кетпеген ата-бабамыздың салт-дәстүрі сол калпында көз алдымызға келуі бұл күнді тамашаны тілтен әрлендіріп тұрды. Аландағы оннан астам киіз үйдің басына тігілген нұралықтардың апарған ақ ордасы өлмес рухын, өшпес өнеріміздің айғағындай сырты сәнге, іші өңге бөленіп тұрды. Халқымыздың жиырмаға жуық ұлттық тағамы қойылған үлкен дастарханы мен үй бұйымдары, ат әбзелдері, кілемше тоқитын шағын станок т.б. іші тола көп көңілді тартқан көрмелер болды. Осындай Ұлттық үрдісімізге адал, кай-

мағы бұзылмай шетте жүрген қандастарымыздың тұрмыс салты, жиналған жұртты қайран қалдырды. Бүгінде 90 жасты толғап, әлі күнге бала-шаға, үрім-бұтағының ұйтқысы болып, қара шаңырағын қара Нұраның қызық қуанышына тігіп отырған МХР-ның Халық шебері атанған қарт әже Изен Халыққызының кенже ұлы Гагарин Білгішбай баласының ақ ордасы екінші жүлдені алып, түкті кілеммен сыйланды. Тойға жиналған оралмандардың ән-би өнерінің өз бояуын жоғалтпай, халқымыздың бай рухани мұрасының өз бояуымен алдымызға келуін қала тұрғындары жоғары бағалады.

Оралмандардың топ ортасында болған Республикалық көші-қон агенттігі төрайымының орынбасары Мұхит Ізбанов мырза сөз сөйлеп, көпке ортақ болған қиыншылықтарға мойымай туған жерде тұрақтаған ағайындарға ризалық білдірді. Осындай ірі шараны ұйымдастырған облыс басшыларына рахмет айтты. Думанның қызған сәтінде облыс әкімі, осы істің үлкен қолдаушысы Мұхамеджанов Камалтин Ескендірұлы ағайындармен қоян-қолтық қауышып әр шаңырақтың өз қызығымен бірге болды. Рахмет айтты, әрі Тәуелсіздіктің 10 жылдығымен құттықтады. Аудан, қала бойынша 20-дай үлкен концерттік бағдарламадан халық әнін орындаушылар арасынан біріншілікке ие болған байтуғандық әнші Давашан Серік пен бағдарламаны ұйымда-

стырып жүргізушілерден жеңіске жеткен мақала авторы Шәмей Білгішбайқызына оралмандардың көркемпаздық шығармашылығының облыстық фестивалінің дипломы және қалы кілемі, өнерлерімен тәңгіеткен өнерпаздармен бірге тапсырылды. Осында барған нұралық оралмандарымыз олжасыз қайтқан жоқ. Қабдай Толқын, Володия Айболат, Орынтай Ботагөз, биші қыздарымызға фестиваль құрметі

да қауышып, осында табысканы көзге жас әкелді. Шын тілесе тәңірім берелі екен, Берелі екен, бергені ерен екен. Үкілі хат әлемге таратылды Бұл той - Тәуелсіздіктің тойы Бұл той - өту керек дүниеде ала бетен. Ақтарылды алғысым, мархабатым Көкірегіме басып ап заман хатын Алып ұштым бабамның

РЕПОРТАЖ

көрсетілді. Жалпы тойдың сый-сіпатсыз қайтқандарымыз санауды ғана. Мұндай үлкен шараны ұйымдастырған Облыстық мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім департаментінің бастығы Р. Омарбекова фестивальды былайша қорытындылады.

— Мұндай бергенінен берері көп үлкен мереке әр жыл сайын дәстүрлі түрде өткізіліп тұрады. Халқымыздың бір-бірімен араласып, білісіп, ұлттық үрдісімізді байытуға Тәуелсіздігімізді шыңдауға үлкен үлес қосатыны даусыз, - деді ол.

Біздің, нұралық оралмандардың шағын да болса мән-мағыналы Нұралдан Қарағандыға жол тартқан өнер шеруіне аудан әкімшілігінің орынбасары, оралмандарымыздың ең жақын жанышары басшысы Есмағамбетова Әліша Көнебайқызы өзі бастап, аудандық Мәдениет бөлімінің бастығы Ибраһимов Сансызбай Рахымтайұлы мен Мәдениет үйінің мүдiрі Сасимов Жолашуы қостап барып, үлкен қуанышпен оралдық. Дүіні жұрттың ішіне өз ауданының оралмандар өкілі он беске жуық басы, қосшы, аудандық әкімшілік пен Мәдениет қызметкерлерінің қызғалдақтай құлпырған қызыл "Лада", мәдениет үйінің судай жана видеомобиль "Зерде" мен Қайырбеков Коляның жіп суы алынбаған Газелі мен жүк артқан "КамАЗ" автомобиль көлігімен небәрі онбестей оралманды ғана барып, қатысып қайтуы көңілге қаяу салды. Бұл тойды көргенде, көрмеген де арманда едік. Сөбебі тарыдай шашылған жерлестіріміз он жылдан сон осын-

Аманатын Қызған мейлі, қызғанба Менің сүйген - Қазақстаным. Менің Алғашқы Махаббатым,

— деп оралман ақын жырлағандай, фестиваль сахнасында қазақ саяхатасын кезіп өскен дана жүрек дара туған дала түлектері тағы да былай үн қатты: "Алтын Ордам көрейінші деп келдім Колым ұшын берейінші деп келдім Шетте тұрдым, шетте өстім Дәл ортаңда өлейінші деп Ата мекен Нұр алайын деп келдім

Шертіп бір күй, шырақ бір ән, билеп бір би Сен тілесен мен сұрап топырағында Аунайыншы, Уанайыншы, Қуанайыншы, деп келдім" Сағыншып жеткен асқақ әуен, алтын аймақ, қара алтынның ордасы Қарағандының сәніне сән қосып тұрған түннің бір уағында нұрлы Нұрамызға қимастықпен бет түздік. Елімізді көріп, жерімді аңсап баруға он жылда бір мұрсатым болмаған мен енді міне солардың жарқын жүзін көріп, қуанышым бөлісіп қайтқанға мәз болдым да қалдым. Бұл менің ғана емес маңағы осы тойды көруге мүмкіндігі жетпеген ағайындардың да көкірегін кернеген өзек жарды үні деп ұққайсыздар.

Той тарқар соңғы секундтарда өзінін әсем әні, тап-тамаша қимылымен фестиваль сахнасына көтерілген Тәуелсіздіктің құрдастары қос бүлдірішін Володия Айболат пен Толқын Қабдайды былайша толғап сахна төріне шақырғанда, ендігі үміт те, ендігі үкімет те осылардың алақанында өкіметің көз алдымызға келді.

"Замандастарым, Аққырау шалған шашына Қандастарым, Оралмал салған басына Жеріңе келдің аңсаған Еңсенді көтер, егілме енді Жабырқап жүзеп жасыма Құрдасын келді 10 жасқа толып Тәуелсіздік атты қасына". Осылайша төрткүл дүниенің түкпір-түкпірінен келген оралмандардың шұқырасып көріскеніне,

қуаныш пен қиыншылықты бөліскеніне де қас қағым уақытта 10 жыл толыпты. Он қыс өтіп, он күз келді. Он көктем өтіп, онының жазығи онының тамыз тамылжып Тәуелсіздіктің символындай ән мен күйдің, сый мен сыйпаттың салыхалы сыбағасын осылайша алдымызға тартты. Енді біз, Нұраның 160 оралманы Егемен елдің ерікті азаматы болып осылайша жана ортамен тағы да қайта қауыштық. Оралман атымыздың орнына өйгілеп шаттық пен теңдік, жергілікті халықпен тереземіз теңестіріп биік те бірегей құқық "Қазақстан Азаматы" деген тарихи жана Төлқұжат берілді. Үміт пен сенімді серік етіп, ілгері жылжу басты мақсатымыз болмақ, ағайын! Аман болсақ бәрін де өмірдің өзі көрсетеді.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Суретте: 1. "Балдәурен" би ансамблінің жетекшісі Гүлнар Білгішбайқызы кезекті жаттығу үстінде. 2. Әнші балапан Володия Айболат фестиваль сахнасында. 3. Облыстық фестивалінің жүлделері байтуғандық кітапханашы, әнші Давашан Серік жұмыс орнында.

С СЕССИИ РАЙОННОГО МАСЛИХАТА

Об итогах работы налогового комитета по Нуринскому району за первое полугодие 2001 года

1. Поступление налогов и платежей в бюджет.

Поступление налогов и платежей в бюджет за 1 полугодие обеспечено на сумму 249308 т.т. при прогнозе 221108 тыс. тенге, т.е. выполнено на 113%, в том числе в местный бюджет поступило 115023 тыс. тенге при прогнозе 84910, выполнено на 135%.

По сравнению с соответствующим периодом прошлого года поступило налогов и других неналоговых платежей в республиканский бюджет больше на 161554 тыс. тенге (за 2000 г. — 87754 тыс. тенге, за 2001 г. — 249308 тыс. тенге) и в местный бюджет больше на 52958,0 тыс. тенге (за 2000 г. — 62065,0 тыс. тенге, за 2001 г. — 115023 тыс. тенге).

Из 46 позиций доведенного прогноза налоговым комитетом по району перевыполнены прогнозы по 27 позициям и дополнительно мобилизовано в бюджет 28200 тыс. тенге.

Наиболее крупные поступления были от следующих предприятий:

- ОАО "Шубаркульский разрез" — 50919,2 тыс. тенге;
  - АО "Шубаркульское ПТУ" — 85534,0 тыс. тенге;
  - ЗАО "Международные угольные технологии" — 13659,3 тыс. тенге;
  - Аксуский завод ферросплавов Казхром — 4442,9 тыс. тенге;
  - Сельхозтоваропроизводители — 20684,4 тыс. тенге.
- Распределение платежей по основным видам отраслей характеризуется следующим образом:
- Сельское хозяйство — 20684,4 тыс. тенге — 8,5 %;
  - Угольная промышленность — 72373,2 тыс. тенге — 29,9 %;
  - Электроэнергетика — 630,2 тыс. тенге — 0,5 %;
  - Связь — 2639,0 тыс. тенге — 1,1 %;
  - Транспорт — 87218,6 тыс. тенге — 36,0 %;
  - Прочие отрасли — 57706,0 тыс. тенге — 24,0 %.

По состоянию на 01.07.2001 г. состоит на учете 167 юридических лиц, из них привлечены к уплате 94, а также 404 физических лица, занимающихся предпринимательской деятельностью, из них

149 частных предпринимателей и 255 крестьянских хозяйств.

Из 149 частных предпринимателей (в том числе 4 из Тенгизского региона) лицензируемыми видами деятельности занимаются 79, а именно:

- реализующие вино-волочные изделия — 69;
- реализующие лекарственные препараты — 8;
- перевозка взрывоопасных грузов — 2.

2. Результаты контрольно-экономической работы.

За 1 полугодие 2001 года налоговым комитетом проведены документальные проверки по 19 юридическим и 15 физическим лицам. Также проведены встречные проверки по 6 юридическим и 1 физическому лицу.

Всего за отчетный период по проверкам доначислено 6155,7 тыс. тенге, из них: налог — 4044,6 тыс. тенге, штрафные санкции — 2111,1 тыс. тенге.

Из них взыскано в отчетном периоде 1961,5 тыс. тенге. Удельный вес взысканных сумм составляет 31,86%. Низкий процент взысканности доначисленных сумм объясняется тем, что основной массой проверенных предприятий являются сельскохозяйственные производители.

При проверке предприятий крупные нарушения выявлены в следующих хозяйствах:

- 1) ТОО "Байтуган" — установлено, что налогоплательщиком в нарушение статьи 138 пункта 1 Закона РК "О налогах..." сумма налога уменьшена на 80% по реализации несельскохозяйственных товарно-материальных запасов, приобретенных поставщиком для последующей реализации в размере 2644,4 тыс. тенге. В связи с чем доначислен подоходный налог с юридических лиц в сумме 1251,2 тыс. тенге, в том числе налог 793,3 тыс. тенге, а также доначислено НДС в сумме 851,9 тыс. тенге.

2) ТОО "Черниговский" — выявлено, что налогоплательщиком за период 1999-2000 годы, в нарушение статьи 138 пункта 1 Закона РК "О налогах..." льготирована сумма налога от дохода при реализации товаров несобственными

производства и несельскохозяйственной продукции. В связи с чем доначислено 485,6 тыс. тенге.

3) Аналогичное нарушение установлено при проверке ТОО "Каракомын".

4) АО "Талдысай" — установлено, что налогоплательщиком в нарушение статьи 15 пункта 1 Закона РК "О налогах..." отнесены на вычеты расходы, не связанные с предпринимательской деятельностью. В связи с чем уменьшен убыток на 8851,5 тыс. тенге.

5) МСХП "Береке" — налогоплательщиком в нарушение статьи 15 пункта 1 Закона РК "О налогах..." отнесены на вычеты расходы, не связанные с предпринимательской деятельностью. В связи с чем уменьшен убыток на 149,5 тыс. тенге, а также доначислено НДС в сумме 58,4 тыс. тенге.

6) КГКП "Детская музыкальная школа" — выявлено, что налогоплательщиком в нарушение статьи 9 пункта 3 Закона РК "О налогах..." в полном объеме отражены суммы от оказанных платных услуг. В связи с чем доначислено 278,4 тыс. тенге.

7) АО "Талдысай" — при проверке установлено, что налогоплательщиком в нарушение статьи 68 пункта 1 Закона РК "О налогах..." отнесены к вычету НДС, не подтвержденные налоговыми счет-фактурами от поставщиков. В нарушение статьи 54 пункта 2 Закона РК "О налогах..." не отражены в декларации по НДС обороты по реализации готовой продукции. В связи с данными мероприятиями доначислено 684,3 тыс. тенге, в том числе налог 400,0 тыс. тенге. За отчетный период охвачено документальными проверками 15 частных предпринимателей. Из них:

- крестьянские хозяйства — 1;
- частные предприниматели, работающие по патенту — 12;
- частные предприниматели, работающие по свидетельству — 2.

Всего доначислено в бюджет 177,4 тыс. тенге, в том числе налог 108,8 тыс. тенге, из них:

- подоходный налог с предпринимательской деятельности — 30,1 тыс. тенге;
- НДС — 47,4 тыс. тенге.

- социальный налог — 84,8 тыс. тенге.

- земельный налог — 2,8 тыс. тенге.

- подоходный налог, удержанный у источника выплаты — 7,3 тыс. тенге.

За отчетный период, по вопросу правильности применения контрольно-кассового аппарата, проведены рейдовые проверки по 18 торговым точкам. Установлено нарушение в 1 торговой точке и предъявлен административный штраф на сумму 3,9 тыс. тенге.

По вопросу правильности ведения лицензионной деятельности проведены рейдовые проверки в 17 торговых точках. Нарушений не установлено.

Проведены рейдовые проверки по вопросу соблюдения Постановления Правительства РК № 1592 от 23.10.99 г. "Об установлении минимальных цен на алкогольную продукцию" в 11 торговых точках. Установлены нарушения в 6 торговых точках. Материалы отправлены в суд и судом вынесено решение по следующим лицам:

- Бекбатырова М. — административный штраф в сумме — 7750 тенге;
- Тусупбекова А. — административный штраф в сумме — 1550 тенге;
- Кочеганова Ш. — административный штраф в сумме — 1550 тенге;
- Кулебеков И. — административный штраф в сумме — 1550 тенге;
- Карибаева Ж. — предупреждение;
- Хамитов С. — предупреждение.

3. Мероприятия по розыску налогоплательщиков

За 1 полугодие рейдовыми проверками выявлено 15 физических лиц, занимающихся предпринимательской деятельностью без регистрации в НК, из них поставлено на учет 6 и 12 привлечены к административной ответственности, предъявлен штраф в сумме 50,6 тыс. тенге. Из них поступило 46,7 тыс. тенге или 92%.

Так, в с. Тасуат выявлены 2 незарегистрированных лица — это Алиева Р. и Алексерова Г. Обе

поставлены на учет.

В с. Байтуган выявлено 1 незарегистрированное лицо — это Усенов К. — перевозка пассажиров. Поставлен на учет.

В с. Шербаковское выявлено 5 незарегистрированных лиц, занимающихся перевозкой грузов — это Альтергог С., Емелькин В., Старков Н., Шорабаев А. и одно незарегистрированное лицо, занимающееся реализацией ГСМ, — это Берлибеков. Из них поставлено на учет 1 лицо.

По п. Киевка выявлено 3 незарегистрированных лица — это Греш И., занимающийся перевозкой грузов, Мусапиров Д. — закуп мяса и Бекмагамбетов Д. — сбор цветного и черного металла. Греш И. и Мусапиров Д. поставлены на учет. Материал в отношении Бекмагамбетова Д. направлен в прокуратуру Нуринского района.

В с. Жараспай выявлено 1 незарегистрированное лицо — это Кулебеков, занимающийся перевозкой пассажиров, он привлечен к административному штрафу в сумме 3,9 тыс. тенге.

В с. Баршино выявлено 2 незарегистрированных лица, занимающихся реализацией медикаментов, материалы в отношении которых переданы в прокуратуру района.

В с. Ивановка выявлено 1 незарегистрированное лицо, занимающееся реализацией ТНП — это Крапчук Н.Н., привлечен к административному штрафу в сумме 3,9 тыс. тенге.

Кроме того, с трех граждан по решению суда поступила алкогольная конфискованная продукция.

4. Мероприятия по ликвидации недоимки

Недоимка по состоянию на 01.07.2001 года составила 33446,2 тыс. тенге, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года она уменьшена на 54125,8 тыс. тенге (87572,0 тыс. тенге), а по сравнению с недоимкой на начало года уменьшена на 2734,5 тыс. тенге (36180,7 тыс. тенге).

Недоимка по бездействию предпринимателя составляет 57,2% от общей суммы.

В связи с выведением реабилитационной процедуры ОАО КРЭК недоимка уменьшена на 3473,1 тыс. тенге, в связи с признанием банкротами ТОО "Ивановское", АО "Шахтерское ХПП" и ТОО "Интер", недоимка уменьшена на 4715,8 тыс. тенге. А также в связи с возбуждением процесса ликвидации РПК "Нура" недоимка уменьшена на 4974,2 тыс. тенге.

За истекший период 2001 года для ликвидации недоимки сделана следующая работа:

- в связи с истечением срока исковой давности списана задолженность по 3-м предприятиям (МЧП "Рауан", МЧП "Рубин", МЧП "Алуа") на сумму 2596,1 тыс. тенге;

- передано в суд 3 материала для признания банкротами (МЧП "Интер", ПК "Сары-Арка", АО "Сарыузен"), в настоящее время МЧП "Интер" признан банкротом. По материалам ПК "Сары-Арка" и АО "Сарыузен" решение суда еще не принято;

- с начала года в предприятиях изъято наличных денежных средств на сумму 1989,0 тыс. тенге;

- в ходе бесед погашена недоимка по 19 предприятиям на сумму 2890,0 тыс. тенге;

- произведено ограничение в распоряжении имущества в 2-х хозяйствах на сумму 2580,0 тыс. тенге. В настоящее время ведется работа по выставлению на аукцион для реализации;

- выставлено на дебиторов 9 распоряжений на сумму 14884,8 тыс. тенге, в настоящее время поступило 176,0 тыс. тенге;

- выставлено на расчетные счета по 84 предприятиям на сумму 21087,3 тыс. тенге, поступило 754,3 тыс. тенге.

В заключение хотелось бы сказать, что работа по изысканию возможностей дополнительной мобилизации доходов в бюджет проводилась и будет проводиться налоговым комитетом постоянно.

Т. КУЛЬМАГАМБЕТОВ,
председатель НК
по Нуринскому району.

УРОЖАЙ 2001 ГОДА

СТАТИСТИКА И РЕАЛЬНОСТЬ

Совсем недавно, в годы застоя, все наши неудачи в сельском хозяйстве с высоких трибун и в прессе объяснялись тем, что мы все, дескать, находимся в зоне рискованного земледелия. Отсюда нет прочной кормовой базы для животноводства, а в результате десятилетиями лет мы топтались на одних и тех же показателях. Всем нам, видимо, не хватало мужества признать, что причина отчасти кроется в ином, в нашем отношении и ответственности за порученное дело. Перестройка, а затем переход на другие рельсы хозяйствования еще не добрались до главного — до перехода к нормальному, деловому управлению сельским хозяйством с его проблемами, трудностями и сложностями.

Короче, разговоров о вопросах сельского хозяйства чаще в кабинетах и залах ведется много и сейчас, проводится много разных экспериментов. А вопрос один, нужно больше, а точнее много молока, мяса, шерсти, хлеба, овощей нашему народу. И от сельчан все ждут интенсивной работы, рассчитанной на успех на многие годы.

Мы привыкли гордиться тем, что Нуринский район является одним из крупнейших зерновых районов Центрального Казахстана, и добиваться высокой и стабильной отдачи каждого гектара. В условиях нашего района, задача вполне реальная, хотя и очень трудная. Ведь не секрет, что за последние годы резко сдали позиции, даже в благоприятные годы такие хозяйства, как Жараспай, Донской, Черниговский, Урожайный и другие. Если откровенно, то в настоящее время зажиточными можно назвать лишь Шахтер, Пржевальский, Кайнар, Киевский, Индустриальный.

Капризы природы, нередко ставили хлеборобов района в труднейшее положение. Так, в 1954, 1963, 1965, 1974 годах район практически не участвовал в сдаче хлеба государству. Но неоспорим и такой факт, что с 1953 года, а именно за 48 лет 15, из них были засушливыми, или каждый третий год.

Всматриваясь в таблицу достижений хлеборобов с 1953 года по настоящее время, можно воочию увидеть и вспомнить о годах славных побед и горечи поражений. Главное то, что настоящий хлебороб, тогда и сейчас, к хлебу относится почти свяшенно, не бросит зерно в непогоду. Долг перед хлебом всегда был и есть выше всяких неполадок в жизни и переменных проблем.

Вспомним эти годы!

год	уборочная площадь (га)	Валовый сбор (тн)	Сдача гос-ву (тн)	урожайность ц/га	примечание
1953	59467	23200	12566	3,9	
1954	83378	92642	26034	9,0	
1955	170570	55403	8526	3,4	
1956	360124	234060	11350	6,5	
1957	362150	337990	194000	9,3	
1958	365000	470684	311400	12,9	
1959	341020	225073	146000	6,6	
1960	302100	214491	135300	7,1	
1961	342600	222690	115000	6,5	
1962	321060	166951	76000	5,2	
1963	307300	34668	22800	0,9	
1964	298300	288933	236600	9,7	
1965	215200	64560	581	0,3	
1966	34 5739	187650	127970	7,3	
1967	306600	107329	52772	3,5	
1968	335592	96883	65252	3,8	
1969	355000	301750	190671	8,5	
1970	362040	282858	30280	3,5	
1971	354000	180360	91332	5,4	
1972	297439	356927	249963	12,0	
1973	285600	257040	202685	9,0	
1974	312629	78157	14955	2,5	
1975	382123	171965	70500	4,5	
1976	342920	342920	253938	10,0	
1977	310200	106373	29865	3,9	
1978	336360	316178	209176	9,4	
1979	307700	440037	330320	14,3	
1980	321600	173664	60361	5,4	
1981	342800	414788	271568	12,1	
1982	281000	72800	30095	3,2	
1983	280000	156800	74310	5,6	
1984	275000	129600	30075	3,6	
1985	279000	156240	82592	5,6	
1986	334100	247234	149957	7,4	
1987	329200	371996	221508	11,3	
1988	296400	251940	135666	8,5	
1989	290400	236179	134859	7,7	
1990	264500	283020	183516	10,7	
1991	309187	73615	31283	4,2	
1992	291845	402343	193666	13,5	
1993	296859	305728	76124	10,2	
1994	221329	72332	6294	3,2	
1995	209000	73730		3,5	
1996	242385	168992		8,0	
1997	200050	69665		3,4	
1998	194405	87765		4,5	
1999	137300	148352		11,7	
2000	201000	155361		8,4	
2001	234000				

За этим частоклоком цифровых данных стоят годы великого труда, годы испытаний, радости и разочарований. Как можно заметить, наивысшая посевная площадь была в 1975 году — 382123 гектара, а в последние годы в пределах 200 тысяч гектаров. Многие сейчас задают вопрос, а была ли необходимость засеивать такие площади? Однозначного ответа пока нет, хотя и на площади 230 тысяч гектаров можно получить обильный урожай. Ведь экстенсивный способ ведения хозяйства достигался за счет увеличения площадей, но интенсивный — должен достигаться за счет повышения урожайности.

В 2001 году по прогнозам ожидается неплохой урожай. Три года подряд урожайных! Было ли такое? Да было! Причём не три, а пять лет. Это годы: 1986 — 7,4 ц/га, 1987 — 11,3 ц/га, 1988 — 8,5 ц/га, 1989 — 7,7 ц/га и 1990 год, когда был получен урожай 10,7 центнеров с гектара. Если повторится подобное, то урожай будет и в 2002 году, а также в 2003 году.

Возвращаясь к таблице урожайности и сдачи зерна государству, отчетливо видно то, что в разные пятилетки и годы были разные, когда урожайность за два-три года подряд не поднималась выше 4 центнеров с гектара. И еще интересный факт, начиная с 1953 года и по 2000 год включительно, за 48 лет урожайность составила в среднем за год 5,85 центнера с гектара. А это значит, что средняя урожайность для нашего района является от 5,5 до 6 центнеров с гектара. Ниже — засуха, выше этой цифры, можно считать выше средним урожаем.

Сейчас трудно определить себестоимость 1 центнера зерна, и какой должна быть урожайность, чтобы хозяйства работали с прибылью. На урожайность полей оказывают сильное влияние и засуха и затяжные дожди, неравномерное созревание хлебов. Тогда и уборка становится очень изнурительной по времени и тяжелой по труду и дорогой по затратам людских сил, а также материальных ресурсов. Что характерно, даже независимо от сложности погодных условий хлеборобы Нуры всегда проводят уборку хлебов только своими силами, и своими комбайнами. Это особый почерк хлеборобов Нуры, это их гордость и профессионализм. Ведь недаром Нуринский район имеет синоним — хлеборобная Нура! И это совершенно верно!

П. НАЗАРКИН,
член Союза журналистов
Республики Казахстан.

Внимание, конкурс!

КОФ ОАО "Казпочта" проводит конкурс, посвященный 10-летию Независимости Республики Казахстан, среди школьников на лучшее сочинение: "Мой город, моя улица".

Сочинения принимаются в почтовых конвертах стоимостью 25 тенге с указанием обратного адреса и пометкой "Конкурс". Письма должны быть отправлены не позднее 25 сентября 2001 года по адресу: г. Караганда - 61, проспект Бухар Жырау, 39. Почтаamt. "Конкурс".

Нуринский РУПС.

По следам наших публикаций

14 июля 2001 года в газете "Нура" за № 28 была опубликована критическая статья инвалида войны И. Ивашенко "Что мылокупаем?"

Нуринская районная санэпидстанция в связи с этим сообщает следующее. Факты, опубликованные в статье о хлебе, имели место. Так, в июне-июле на территории районного центра были зарегистрированы случаи продажи хлеба "кислото", т.е. пораженного "картофельной болезнью" с хлебопекарни ТОО фирмы "Акнар" и хлеба с "пустотами" (ЧП А. Журсеновой).

Районной санэпидстанцией была запрещена продажа хлеба в торговой сети и руководителем даны предупреждения.

На хлебопекарне ТОО фирмы "Акнар" работниками была проведена целенаправленная работа по уничтожению картофельной палочки (обработка всего оборудования по технологическому процессу, произведен завоз новой муки). Проводится выпечка хлеба в количестве 500 бухлок ежедневно. Реализуется в 10 торговых точках. Ежедневно отбирается хлеб на хим. ГОСТ. Сертификат качества на выпечку хлеба от госстандартов ТОО фирма "Акнар" имеет.

На сегодняшний день жалоб от населения на качество хлеба не поступало.

А. КАРАПИДИ,
главный Государственный
санитарный врач
Нуринского района.